

KELLEY

Hirdetési díjak:
Nagybányai hasznosított garmond során 6 kr.
Bélgárdj minden hirdetés után 34 kr.
Nagybábó és gyakori hirdetésekkel külön
kedvezményt is nyújt a kiadóhatóság.
Hirdetéseket elfogadjuk:
Főcsében: Oppelk Alajos (Wollzeile 22)
„Hansentien és Vogler (seuermarkt 11.)
Pestben: Lang Leopold (Erzsebet-tár 9 sz.
Nyitólár cizlekk
garmond során után 20 kr. fizetendő.

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések
s hirdetések küldendők.

„K E L E T“

hatodik évnegyedére.

Szász Béla,
felelős szerkesztő.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

L.

Nem lesz tehát felesleges még egy futó pillantást vetni a történetekre, már csak azért sem, mert a közeledő választásoktól függ, ha valjon az 1872—5 országgyűlése gyakorlati színt öltve magára, lépésenként haladva a többség által megkezdett uton, a reformokat tüzi-e ki céljául, vagy pedig tova ragadatra a baloldal által újból a közjogi kérdések tömkelegébe merül, s hazánk és nemzetünk léteét könnyen kockáztató kísérleteket insceniroz.

Igy rekedt ki a kolozsvári egyetem ügye a sorrendből; de remélhető, hogy a kolozsvári egyetem az 1872—3. tanévben még is meg fog nyílni utólagos jóváhagyás reménye alatt, s a baloldal magának tulajdonítsa, ha a ministerium kénytelen a köznevelés érdekében ily eszkö-

A trón mennyezete alatt a király vesz állást; jobbja a felső lépcsőn a magyar kir. főlovászmester helyettese, az alsón az első cs. és kir. főudvarmester, földszint a m. kir. testőrkapitány álland; balra a felső lépcső üres, az alsón a cs. és k. kamarás helyettese, földszint a cs. és kir. lovas testőrök főkapitánya és a cs. és kir. főhadsegéd foglalnak állást. A trón két oldalán a fal mellett három-három magyar királyi testőr, balról kettesével a miniszterek, a trónemlévény jobb sarkán a püspök a kereszttel. A trón előtt az ország zászlósa, köztükk a primas, körökörül felkőriber az országgyűlés mindkét házának tagjai.

váratát megértve az ország jól felolgozott érdekeit, sietett a kormány ezen előterjesztései tárgyalni és szükséges módosításokkal törvényerőre emelni? Vagy végre kérdem: mi vagyunk-e okai annak, hogy az érintett törvényjavaslatok tárgyalása teljesen igénybe vette a ház egész idejét, vagy talán azzal vádolható-e a törvényhozás, hogy nem szánt elég időt a munkára? Hiszen mióta a törvényhozás együtt van, csaknem permanensen működött, nem vélt magának időt a pihenésre és nem engedett a kormányoknak időt arra, hogy nyugodtan adminisztrálhasson és előkészíthesse a törvényjavaslatokat. (Mlék helyeslés jobbfelől). Arról

Ha én igazságot tapasztaltam volna a tozlatni, (Nevetés a baloldalon. Halljuk ! Halljuk !) mely a censust új alapokra akarta volna fektetni, akkor érteném az ellenelvetést, mert ez esetben statisztikai adatokra lett volna szükség, melyeknek tanulmányozása hosszabb időt vett volna igénybe, ámbar megvallom, hogy még erre is 5 hónapot tökéletesen elégség tar-

Hallottam önk ellenvetéseit, ismételték önk elégszer, hogy épen az a baja a javaslatnak, miszerint a censust nem szállítja alá, hogy Erdélyben nem változtatja meg a választókerületeket. Ezekre nézve kénytelen vagyok ismételni azt, hogy a censust megváltoztatni csak akkor jó, helyes és észszerű ha ezen változtatás maradándóságra számíthat és ha maradándó annak alapja is, értem az adózási rend szerint. De ezzel nem birunk, ezzel nem birtunk két év előtt sem. Nem tudom tehát, hogy mikéle nagyobb előny hárult volna az országra, ha ezen javaslatot két év előtt

és nem most terjesztették volna be. És végre is kérdés mi helyesebb és célszerűbb: akkor terjesztetni be, és tárgyalni egy választási törvényjavaslatot, midőn a megejtett választások után a kedélyek fel vannak zaklatva, vagy pedig akkor, midőn bizonyos idő elmúltával a kedélyek lecsillapodván, a szennvedély helyett nyugodt és, a pártidő helyett az engesztelő-kenység jelöli meg a törvényalkotás irányát. Ezen kérdésre megnyerhetjük a feleletet, ha visszagondolunk a múlt választások után ural- kodott hangulatra.

Nem egy szabadelvű emberrel találkoz- tam, ki azt mondá, hogy ezen választási tör- vényvel még egyszer nem lehet választani, hogy fel kell emelni a censust, meg kell azt szorítani. (Nagy mozgás és közbeköltések a baloldalon.) Hasonló nyilatkozatokkal napo- n- kint találkoztunk és nekem erős okom van hinni, miszerint, ha a múlt választások benyo- mása alatt hoztunk volna választási törvényt, ez sokkal kevésbé felelt volna meg az önk- igényeknek, mint az a javaslat, mely ellen most oly nagy ellenszégülést fejtettek ki.

Azt hiszem, s erősen hiszem, hogy te- kintve a felsorolt körülményeket, tekintve ha- zánk etnographiai helyzetét és nemzeti viszo- nyainkat, épen a jelen időszak volt legalkal- masabb ezen törvényjavaslat tárgyalására. Adja isten, hogy ne legyen igazam, de azt hiszem, hogy azok, a kik a törvénynek ezen időszerinti meghozatalát megakadályozták, nagy hibát kö- vettek el, melynek egy könnyen helyrehozha- tásán én részemről erősen kétkedem. Ez az első hiba, melyet önk- e törvényjavaslattal szemben elkövettek. Ezért emelek én önk- el- len vádat, és higgyék meg önk- nekem, hogy én semmit sem kívánok inkább, mint azt, hogy a jövő eseményei önök- t ezen vád alul- minél előbb felmentsék. (Élénk tetszésnyilat- kozatok jobbfelől. Mozdás a baloldalon.)

Azzal vádolják önk- továbbá a kormányt, hogy oly törvényjavaslat terjesztett be, és vádolják a többséget, hogy oly törvényjavas- tot akart életbe léptetni, mely sok ezer válas- zót foztott volna meg eddig törvényesen gy- akorolt jogától. (Felkiáltások a baloldalon: Ugy van! Nem áll! jobbfelől.)

Azt hiszem, a t. ház meg fogja nekem engedni, hogy ha tán olyakat fogok ismételni, a melyeket már e házban részint én, részint elvtársaim elmondottak, de hiába! midőn per- lekedő felek zárbeszédeket tartanak, akkor nem hagyhatnak lényeges állításokat czáfolat nélkül, ha ügyük igazságát a bíró előtt ki akarják deríteni. Megígérem azonban, hogy e- ma- nyuk.

Hogy javaslatom azon része, melyben a privilegiát, osztályokhoz tartozó azon választók, kik e czímen jogukkal élni akartak, és magu- kat az 1869. évi választások alkalmával ösz- szeiratták, továbbá is e jogban meghagyattak, azt hiszem egészen igazságos, hogy megszorí- tást nem foglalt magában, valamint el is kell ismernem azt, hogy javaslatom ezen része leg- kevesebb támadásban részesült.

A mi javaslatomnak azon részét illeti, melyben ki van mondva, hogy mindazok, a kik urbéri községekben egy negyed telek, vagy a negyed telek és tartozékainak megfelelő kül- sőségekkel és belsőségekkel bírnak, vagy pe- dig oly ingatlanoknak vannak birtokában, me- lyek után annyi adó fizetetik, a mennyi azon községben a legkevesebb megrótt egy negyed telek után fizetetik, választók: ebben sincs jogfosztás, ebben sincs visszalépés az 1848-iki törvénytől, mert hisz az 1848-iki törvény is urbéri községekben a választói jog gyakorol- hatására minimumként egy negyed telket állít fel; hogy pedig e teleknek voltak tartozékai, minők a legelési, faizási és nádlási jog, tagadni nem lehet; hogy e jog a tagosítás után egy bizonyos mennyiségű föld, erdő, nádas által pó- toltatott, világos, és így azt hiszem, nem kell soká bizonyítani, hogy javaslatom ezen pontja nem visszalépés az 1848-iki törvénytől. (Helye- lés jobbfelől.)

Ép oly kevésbé foghatni visszalépést és jogfosztást javaslatom azon részére, mely ki- mondja, hogy mindazok, a kik városokban vagy egyéb községekben 100 frt jövedelmet tudnak kimutatni birtokuk vagy tőkéjük után, meghagyatnak a választói jogban. Hisz az 1848. évi törvény is ezt rendeli. Mi csak azt kívánjuk, hogy mutassák ki, nehogy visszaél- sek forduljanak elő, vajjon csakugyan megfi- zetik-e a 100 frt jövedelem után törvényesen kiszabott adót. Ha megfizetik, akkor van 100 frtnyi jövedelmük, s e szerint választók. Ha nem fizetik meg az adót, csak két eset állhat elő: vagy nincsen 100 frtnyi jövedelmük, és akkor nem illeti meg őket az 1848. V. t. cz. alapján a választói jog, vagy van nekik 100 frtnyi jövedelmük, de eltagadják és megcsalják az államot, ámde csalókat felruházni polgári jogokkal nem lehet a törvényhozás feladata. (Élénk helyeslés jobb felől. Nagy nyugtalan- ság balfelől.)

Hasonlót mondhatnék javaslatom azon ré- széről, melyben az foglaltatik, hogy falusi köz- ségekben azon iparosok, kik 6 frtnyi adót fizet- nek, szintén szavazattal bírnak. Az 1848-

iki törvény azt mondja, hogy mindazon mester- ember bir szavazati joggal, ki egy segéddel dolgozik. Az 1868-iki törvény pedig rendeli, hogy az ily mesterembernek 6 frtnyi adót kell fizetnie. Tehát igen világos dolog, hogy a mint megfizeti a 6 frtot, dolgozik egy segéd-legény- nyel és szavazattal bírnak.

Mindezen pontokra nézve tehát a legrosz- szabb szándékkal sem lehet bebizonyítani, hogy jogfosztást vagy jogbitorlást foglalnak magu- ban. (Élénk helyeslés jobbfelől. Nagy mozgás balfelől.) Én azonban igazságos akarok lenni és elismerem, hogy van javaslatomnak két pontja, melyre nézve a kételemeknek van némi jogosult- ságuk.

Az egyik pont vonatkozik a városi ipar- sokra. (Egy hang balfelől: Ugy van!) Igenis úgy van. A másik vonatkozik a városi háztu- ladjonosokra. Én azonban bátran mondhatom, hogy a javaslatnak ezen részében sem foglal- tak a legkisebb jogfosztást sem. (Halljuk!) Elis- merem azonban, hogy e tekintetben külön- sen az iparosokra nézve nem támaszkodhatunk a törvény oly pozitív intézkedéseire, mint a milyen a falusi községeknek rendelkezésünkre állott. Az 1848-iki törvény azt mondja, hogy szavazattal bírnak a városokban azon ipar- sok, kik egy mesterlegényvel dolgoznak, to- vábbá gyárteleptulajdonosok, kereskedők. Itt ar- ról volt szó, hogy mi a visszaéléseknek elejét vegyük és szabatosítsuk a törvényt, vagyis hogy találjunk kulcsot arra nézve, hogy mily alapon iktatassanak be ezek a választók névjegyzéké- be? Felvettünk tehát igen igen egyszerűen 100 frt évi jövedelmet, és én azt állítom, hogy e mellett nincs városi iparos, nincs városi keres- kedő, nincs városi gyárteleplajdonos, a ki ne jutna a választók sorába. Mert kérdem, képzelnék-e önk- oly városi iparost, kereskedőt és gyár- teleplajdonost, kinek 100 frt évi jövedelme ne vol- na? Hisz ha száraz kenyérrel akarja is tartatni családját, és ruházatra semmit sem költ, akkor sem él meg kevesebb jövedelemmel. (Élénk helyeslés jobbfelől. Ellenmondás, zaj balfelől.) Tehát mi következik ebből? Az, miszerint, ha önk- szerint e törvényjavaslat folytán sokan fogják elveszíteni e jogot, az jele annak, hogy sokan tagadják el jövedelmüket és sokan akar- ják az államot megcsalni (Élénk helyeslés jobb- felől.) Már pedig mi joggal követelik önk- t, hogy az országban, a hol a törvény iránti tisz- telet a nélkül is laza, hogy addig, míg Ame- rikában az ily csalók a legszigorubbant büntet- tetnek, itt a legszebb polgári joggal ruházta- sanak fel. (Zajos hosszas helyeslés jobbfelől, ellenmondás balfelől.)

Ugyanezt mondhatom a törvényjavaslat azon részére is, mely a városi háztulajdonosok- ról szól. Az 1848. törvény azt mondja, hogy szavazattal bírnak a városban mindazok, kik 300 frt értékű ház tulajdonosai. Már első be- szédembem bátor voltam kijelenteni, hogy nin- csen rosszabb alapja az összeírásnak a becslési rendszernek, mert a becslési rendszer adja meg az alkalmat a legtágasabb kiteskedésekre és visszaélésekre, különösen ez esetben, mert ta- pasztalásból tudjuk, hogy jobboldali összeírók minden jobboldalinak gunyhóját, baloldali ösz- szeírők minden baloldaliét felhússzilik 300 frtra. Ha tehát mi a hivatalos visszaéléseknek gátat akarunk vetni, akkor gondoskodnunk kellett egy biztos kulcsról. Melyik volt a legtermésze- tesebb? Nem kellett sokáig keresni, mert a mi magunk által megalkotott 1848. XXII. t. cz. megadta azt, rendelvén, hogy oly városokban, a hol házosztályadó fizetetik, e házosztályadó- nak a földterhermentesítési járulékkal együtt 60-szorosa képezi a házának értékét. Ez tehát tökéletesen correct és törvényes eljárás volt. (Ellenmondás balfelől.)

Én elismerem, hogy a törvényjavaslatnak ezen rendelkezése szerint csak is azon háztu- ladjonosok nyertek volna szavazatot, a kik 4 lak- részből álló házzal bírnak, és azt is elismerem, hogy ezen házak ma már többet érnek 300 frt- nál; sőt tovább megyek, s azt mondom, hogy azon házak is, melyeknek csupán 2 lakrészből van, bizonyára megérnek 300 forintot. Azonban mégis bátran merem mondani, miszerint mi az- által, hogy mi csakis a 4 lakrészből álló há- zak tulajdonosainak akartunk szavazatot adni, senkit eddig törvényesen élvezett jogától meg- nem fosztottunk. (Ellenmondás és zaj balfelől.)

Önk- azt mondják, hogy 1848-ban az, a ki 2 lakrészből álló házzal bírt, beiratott a vá- lasztók közé, és azok most mind elesnének. En- gedelmet kérek, nem fognak elesni, nem pedig az iparosokra alkalmazott és elmondott okok- nál fogva. Végy képhetnek önk- egy em- bert, a ki városban lakik és kinek 2 szobá- ból álló háza van, hogy annak ne legyen más uton 100 frt jövedelme? hisz éhen kellene különböznie halmia! (Élénk helyeslés jobbfelől.) Vegyük fel, hogy az egyik szobában 6 lakik, a másik szobát kiadhatja haszonbérbe. (Mozdás a baloldalon. Zaj) Legyenek szivesek kihagyni, hisz oly nagy türelemmel hallgattam önök- t 6 hűtig. (Halljuk! Halljuk!) Tehát ismétlem, hogy nem képzeltetek olyan embert a város- ban, ki oly háznak birtokában van, mely két

lakrészből áll, hogy annak más keresete ne lenne, s más czímen ne jutott volna be a vá- lasztók közé. (Vége. köv.)

Küküllőmegyei dolgok.

Ország, világ tudja, hogy megyénk ujja- szervezésének végbefejezését apártok között ki- fejlett egyenetlenség meggátolta; akadályt emelt a megye közérdekű sürgős és égető ügyeinek elintézésére elébe; feldulta megyénk nyugal- mát és csendességét; teremtet bizalmatlansá- got és hidegséget; hintegette társadalmi éle- tünkbe a gyűlölségnek csiraképes magvait; éles- tette és táplálta a meghasonlást, s már már oda jutottunk, hogy kétkelődünk, ha vajon képesek vagyunk-e az önkormányzat szép jogá- nak gyakorlására?

Azonban talán szabad reménylenünk, hogy zilált viszonyaink kedvezőbb átalakulá- sának végre valahára forduló pontjára ju- tottunk.

De, hogy az események sorrendjéhez hi- vek maradjunk, röviden elmondjuk f. hó 8- és 9-ik napjain lefolyt bizottmányi gyűlésünk tör- ténétét.

Főispánunk az 1870 évi 42. tör. cz. 92. §-ban kijelölt választmányok soraiban időköz- ben támadt házagok kiegészítése végett, a ré- gi bizottmányt j. h. 8-ra hívta egybe.

A gyűlés népes volt — mert hiszen rend- kívüli események mindig fokozzák az érdekel- tséget, a régi bizottmányok egybehívása már magában elég rendkívüli esemény volt, miután a múlt évi decz. 4-én a mondott törvényalap- ján választott bizottsági tagok, decz. 28-án megtartván alakuló gyűlést, az uj on- szervezést tényleg megkezdte, minél fogva a régi bizottmány alkotó elemeire főlöszlott, és e nappal megérte egységének újbóli feltáma- dását!

A pártok hossza nyúlt — de ered- mény nélküli előtanácskozásai miatt az ülés déli 12 órakor nyitván meg, azonnal kez- detét vette — talán a tanácskozás? — oh nem! kezdetét vette a meddő pártusa, fékte- lenül űzve szilaj játékat, forni indultak a szenvedélyek, s űres szónoklatárba hányták hullámaikat, s végre bábeli zavar között meg- jött esti öt óra, anélkül hogy a gyűlés kitűzve volt, s fennbe emlitett egyedüli tárgyat megoldotta volna, — s ekkor — a kifáradt, kiéhezett tagok vigasztalására főispánunk az ülést bezárta, tovább folytatását másnapra tűz- ve ki.

Volt mégis ez ülésnek egy eredménye, a mely a választott uj bizottmány — min- telenül — megbízatását nem a bizottmánytól nyer- te, állásáról lemondott, s a belügyministernek a decz. 28. alakult uj bizottság érvényen kívü- li helyezéséről szóló leirata tudomásul vé- tetett.

A másnapi küzdelem folytatásától egy hosszú éjszaka választott el, melynek kellemes órái alkalmasak voltak az önbírálatra, az ön- magába szállásra.

És felvirradott april 9-ik napja — s e nap már lecsendesültnek találta a szenvedélyek lobogó lángjait, alább szállt a felhevült indu- latok lázas melege, foszlani kezdett a bizal- matlanság sötét köde, s békéje jobbot szo- ritottak azok, kiket nézetkülönbség, de nem gyűlölség választottak szét.

Végre is föl lett ismerve mindkét oldal- ról, hogy a megyeszervezés nem lehet párt- kérdés, itt egy helyes adminisztratív, a megye anyagi és szellemi érdekeinek előmozdítása, nem pedig politikai párttekinetek lehetnek eljárásaink irányadói.

E mentő gondolatok meghozták a béke olajágát — a pártok között a kiegyezés létre- jött — s ez formuláztatván, a további ellen- ségeskedésnek vége szakadt.

Ily előzmények után megnyitvatván a 9-iki gyűlés, az egész nyugodtsággal oldotta meg főladatát a következőkben:

a.) Az igazoló és bíráló bizottmá- nyok hiányzó tagjait közfelkiáltás útján meg- választotta.

b.) A deczember 4-én választott és lelé- ptt husz bizottsági tag helyébe az uj válasz- tásokat elrendelvén, a választás napjait, april 22—27 napjaira kitűzte.

c.) Általános felkiáltás útján megválasz- tatta a választási elnököket.

d.) A tegnapi lemondott tisztikarnak uj- bóli helyettesítését jóváhagyó tudomásul vette. Ezzel befezvéen feladatát, az ülést, mely- nek más elintézendő tárgya nem volt, főispá- nunk bezárta.

Ezek után tehát azon megnyugvással tá- voztunk, hogy megyénk megszűnend tovább is a botrányok színhelye lenni, és sikerülend ügye- ink folyamát a rendes mederbe szorítani s a létre- jött béke nem tűnő szívárvány — hanem örökra- gyogás nap, melynek melege által áldás ter- metet e megye lakóira! Ugy legyen!

— n.

Válaszom a „Kelet“ legutóbbi táma- dására.

A „Kelet“ 81-dik száma vezércikkirője reproducálja a „Magyar Polgár“ ama napi hí- rét, hogy én a muszkavezetés tör- ténétét írom („a ki a czikkirő kifejezése szerint — közudomásulok éveken keresztül et- tem a gróf Mikó Imre kenyerét.“) Nyílt leve- let írtam a szerkesztőhöz, a ki a közlésre nézve általam tekintetbe nem vehető kifogásokat te- vén: cikket később szükségessé válható használatra visszavettem, azon tapasztalást sze- rezve t. Szász Béla urról, hogy az ő lapjában a mások becsületében gázolni lehet, védekez- ni nem.

A tényállás az, hogy én az 1849. január havában Skariatín és Engelhardt orosz dandár parancsnokoknak Szeben és Brassó város pol- gársága kérelmezésére az erdélyi hadi főkör- mányzó által segélyre hivatásáról a Bémnek, a magyar szabadságharcz erdélyi főhadvezérnek némely öt kitűnően jellemző tetteiről a „Ma- gyar Polgár“-nak tárczacikket ígértem. Ez és a pozsoni orosz intervenció kérés két kü- lönböző időbeli, s különböző egyének által vég- rebajtott tény. Nekem a közléstől semmi tu- domásom nem volt; ama tárczacikkre hóna- pok előtt gyűjtöttem; és az érintett lap még- is oly modorban támadott meg, mit művelt ember nem használ, a mi nekem árani kívánó szándékot árul el s gróf Mikót compromít- tálja. —

Én az ellenem oly igazságtalanul, mint gorombán intézett támadást ezenen aljas rá- galmazásnak nyilatkozatom, s a „Kelet“ szer- kesztőjét felkérem, hogy lapja sértő szavait a valódi tényálláshoz képest igazítsa ki, kül- nben kénytelen leszek kiméletet felretéve mind elle- nem már több ízben intézett személyeskedé- seire az ő és tanácsadói modorában magam- nak elégtételt vevő módon felelni, mind pe- dig a közötte és gróf Mikó között volt vi- szony természetét, a gróf hozzám való sok jósa- gát és az én iránta önfeláldozólag tett szüntén- sok és hű szolgálatimat adatok alapján kimu- tatni, tisztelettel a halhatatlan érdemekkel bíró gr. iránt, de védeve megátadott öbecséletemet, a miben, ha a körében forgó s ellenem évti- zedek óta ármánykodó irigyeim nem is, de a neves gróf, bizom, hogy meg fog engem tar- tani. — J a k a b E l e k.

(Megjegyzés. Az említett másik választ nem adtuk ki, mert egy a tisztességes irodalom színvonalán alul álló kifejezés fordult elő benne s mert egy része nem a Keletnek, hanem a Magyar Polgárnak szolgált s a vala a nevezett laphoz utasítottuk a nyilatkozó urat.

Mi a mit irtunk: a M. P. állításait után irtuk. Örülünk, hogy azt a mit mi megrovan- dónak tartánk a M. Polgár famosus birtében, maga Jakab Elek ur is „aljas rágalmazásnak“ nyilvánítja.

A mi a Kelet „megtámadását“ illeti, mi csak abban hibáztunk, hogy a M. P. hí- rét készpénzül vettük, mit annyival inkább tehetünk, mert J. E. ur nem desavouálta a hírt akkor, mint most. Mi nem tudhattuk, hogy mióta gyűjtama tárczacikkre; nem hogy a M. P. híreiről nincs tudomása; de miután ne- künk igen is volt tudomásunk a Polgár híre- ről: hírlapiról kötelességünknek tartók meg- tenni rá reflexióinkat.

Hogy a Keletben védekezni lehet: im bizonyoság reá e „válasz“ megjelenése; hanem azt igen is megtanulhatta J. E. ur ez esetről, hogy védekezni is csak irodalmi hangon lehet a Keletben.

Kik legyenek a J. E. ur ellen „évtize- dek óta ármánykodó irigyek“ — nem tudhat- juk, miután a Kelet még csak három huszadát élte le egyetlen évtizednek. A Kelet azonban nem irigye senkinek, hanem ostromlója mind- annak, mi elveivel, meggyőződésével ellenkezik. S így meglehet, hogy máskor Jakab Elek ur- ral fog találkozni úgy, mint most a Magyar Polgárral. Szerk.

Színházi szemle.

„Korona és verpad“ Dumas 5 felvoná- sos drámája vasárnap, egyike volt az idény gyengébb előadásainak.

Dumas e hatásvadászó művéről, mely- lyel szemben a Gotschall „Howard Katalin“- ja tagadhatatlanul sikerültebb alkotás, alig szük- ség szólnunk. Régi ismerőse közönségünknek. De ebből még nem következik, hogy jó isme- róse is. Vannak azonban alakjai, melyek igen bő anyagot nyújtanak feldolgozásra; Ethel wood, dyrhami herczeg (Kovács Gy.). Howard Katalin (Boér Emma) stb. Boér Emma vasár- napi Katalinja minden volt, csak az nem a minek kellett volna lennie. Sőt még a játék különöségeiben is (arcjáték, mimika, stb.) any- nyira gyenge volt ma, mintha elvesztette vol- na a fejét. Sem a felfogás sem a kivitel nem volt jó: rossz felfogásának alapja abban rejlett, hogy Howard Katalinból csinált egy félre- zűt, inkább nevetséget gerjesztő mint elitélhető gyermek leányt; holott egy fiatal leányt kel- lett volna feltüntetnie, kit a szenvedélyig fo-

kozódott női hiúság, nagyravágás betudható hibája önmagával a büntetett ragadt. S így van is helye és értelme Katalin bűnhődésének: a költői igazságszolgáltatással egyetért, abba belenyugszik a szemlélő. De nines értelme s volt — Boér E. Katalinja bűnhődésének. Mert hogyan büntetni ott, hol a félrelépés, a vétkezés nem öntudatos? hogyan érje utól a csak meg gondolatlan, — de nem a gonosz szándékosság tudatával cselekvő nőt az erkölcsi világrendet kibékitő büntetés, ha ez a meg gondolatlan plane gyermekes félszűségig, sőt még tovább megy? Pedig Boér E. ilyen alakot csinált, s hogy minő hatással: legjobban észrevehette a közönség hangos nevetéséből. Megnevette Howard Katalinnak, — nem minden nőiséget levetkőzött nagyravágását, nem, hanem hóboros szeszélyeskedéseit. S ez a leg jobb kritika volt. Ez legsujtóbban elítélte játékát. S aztán ez a játék is! Olyan szintelen, minden hév, minden átérzés nélküli. A legszebb momentumok elmosódtak, mint p. mikor a sirbolt kulcsát a vízbe dobja: hol volt itt a játék a szó való értelmében? A lelki küzdelemnek, mely e tettet megelőzi, sem arzon, sem szavakban semmi nyoma, úgy hogy a közönség nemhogy együtt küzdött volna Katalinnal, de még nem is vette észre a kulcs kidobását.

Egy szóval: Boér Emma alakítása ezuttal nem tanuskodott egy csepp tanulmányról. Persze ez az ellenvétele is lehet, hogy sokat kell játszania, nincs ideje. Igaz. De hát akkor marad Beczkóinének, marad olyannak, ki teljes életében komédiázik, de nem ját szik.

Kovács Gy. Ethelwoodja már átgondolabb alakítás volt; de az ő játéka is halvány, néha épen élettelen volt ezuttal, mit csak egy pár sikerültebb mozzanat tudott ellensúlyozni. VIII. Henriket miért nem adták Mátrának? Legalább csinált volna belőle valamit. Általában mostanság olyan furcsa szerepcsereket csinálnak, melyeknek aztán csak a közönség észre szja meg a levét. Nó, de már a végét járjuk!

S. A.

6-ik közlemény a Kolozsvárt felállítandó árvaházra történt adakozásokról.

Fischer Lajosné és Asztalos Jánosné ívén a külmagyar-utczai tizedben. *) 100 frttal alapítók.

Özv. Bogdán Péterné, Szabó Samuné, Nagy Péterné, Kőváry Mihályné, Bernát Albertné.

Összeg 500 frt.

Részvényesek 2 frt. évi díjjal.

Dr. Nagy József 1 részvény, Reisch Michaelle 1, Müller Sándorné 2 részv. 4 frt., Vestémian György 1, özv. Deáky Samuné 2 részv. 4 frt., Buzi Samuné 1, Szilágyi Istvánné 1, Bányai József 1, Szentgyörgyi Lajosné 1, Gyarmathi Józsefné 1, Küster Alajos 1, özv. Elekcs Lajosné 1, Váradai Lászlóné 1, id. Tauffer Ferencz 1, Berei Elekné 1, Récsy Pap Albertné 1, Zágoni Szabó Mihály 1, J. Deutsch 1, Borbély Lajos 1, Andraschovsky nővérek 1, Váradai Antal 1, Molnár Ferencz 1, Deáky Albert 1, Asztalos Deáky Ida 1, Fischer Lajosné 3 részv. 6 frt.

Összeg 58 frt.

Egy frtnyi adományt ígértek 4 évre:

Szöllősi Juliánna, Robáncki Ignác, Takaro Ferencz, özv. Kovács Györgyné, Horváth Mártonné, Vámosi Györgyné, Nagy Ferencz.

Évi összeg 7 frt.

Ajándékok:

Gr. Bethlen Árpád 5 frt, Váradai Ferencz 1, Szabó Mihályné, 50 kr., Köleséri Jánosné 1 frt, Szabó Józsefné 20 kr, Smiedt János 20 kr, Ditz Jánosné 2 frt, Gerei Samu 50 kr, Biró Mózsesné 10 kr, Vittenberger Ida 1 frt, — adtam 20 kr, Gál Simonné 1 frt, Tóth Tamásné 1 f, Sziklai Mária 5 f, Zachariás Józsefné 1 f, Kömőcsi Józsefné 40 kr, Pattantyus Lukács 1 f, Szilágyi István 50 k, Bodor Irma 1 fr, özv. Csengő Károlyné 20 k, Bihary Gyula 1 f, Zágoni Sándor 20 kr, Inczédi Sámuelné 5 frt, Keim Vilmos 2 f, Hadházy Istvánné 20 kr, Münster 50 kr, özv. Gáll Pálné 1 f, özv. Tompa Lajosné 1 frt, Kondás Ferencz 1 f, Almási Károly 1 f, Magyarai György 20 kr, Butyka Mózsesné 10 kr, Zalcerné 1 frt, egy valaki 20 kr, Szt. Péter 20 kr, Gombos Mihály 10 kr.

Évi össz. 37 frt 50 kr.

Fogadják a nemess szívű adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, 1872 ápril. 16-kán.

B. Bornemisza Ignáczné,

elnök.

Szász Domokosné,
titkár.

*) A múlt közlemény, nyomdai tévedésből 4-iknek volt, — 5-ik helyett, nevezve. A 4-ik közleményből az adakozók közül kimaradt: Kirchner Jakab 1 frtnyi ajándéka. Így utóppótljuk.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, ápril. 16. 10 ó. 45 p. d. e.
Erkezett: 16 11 ó. 5 p. d. e.

Tegnap tarták az alsó- és felsőház utolsó üléseit. Az alsóházban néhány apró ügy után Somssich elnök emelt szót, kimutatást terjeszté elő az utolsó ülésszak eredményeiről, azután hosszú, folytonos tetszéssel kísért beszédben elbucszott a háztól, s a királyt, királynét és hazánkat éltetve az ülést berekeszté. Somssichnak a ház köszönetet szavazott. Ülés után egész pártunk testületileg Deákhhoz ment tisztelegni. Just üdvözlő szavaira Deák hosszasan válaszolt, fényes beszédét hosszas tetszés kísérte. Közvetlenül ezután jöttek Haynald vezetése alatt a főrendek Deákhhoz. Haynald gyönyörű beszédben nyilvánította a főrendek teljes egyetértését Deák politikájával. Deák erre szintén válaszolt.

Délután a pártok bucsulakomákat tartottak. Ma dében lesz ünnepélyes berekesztés. Az angol, német, orosz és más követek az ünnepélyre Pestre érkeztek.

Feladatott Pesten apr. 16. 3 ó. d. u.

Erkezett apr. 16. 4 ó. 35 p. d. u.

A ma dében tartott trónbeszéd rövid bevezetés után kiemeli az országgyűlés feladatát, az ország szellemi és anyagi jólétének emelését, melynek a törvénykezés és közigazgatás rendezése által megfelelt. A trónbeszéd továbbá felszámítja a hozott törvényeket: a bírói hatalom gyakorlásáról, bírák felelősségéről, igazságszolgáltatás elválasztását a közigazgatástól, a törvényhatóságok s községek rendezését. Továbbá felemlíti az 1848-diki kilenczedik tezikkel megszüntetett urbéri kapcsolatból fennmaradt viszonyok rendezéséről, irtványokról, erdők arányosítás és tagosításáról, úgy, mint a vadászati jogról hozott törvények által eszközölt előhaladást; a birtok viszonyok rendezésére, valamint a vízszabályozási, gátrendőrségi törvényeket is. Így folytatá a trónbeszéd: a jelentékenyen növekedett közjövédelmeket célszerűen igyekeztek felhasználni. A törvénykezés javítása, közoktatás, közművelődés előmozdítása, a vasuti hálózat kiegészítése gondoskodásuk tárgyát képezvén, e célokra nevezetes összegeket szavaztak meg. Készséggel ajánlák meg a szép fejlődésnek indult honvédelmi intézmény nagymérvű fejlődésére szükséges költséget és pedig mindezt adótételek emelése és meddő kölcsönök felvétele nélkül birták eszközölni. A véderőnek célszerű rendezése megengedte nekünk a határvidék polgárosításának részben előkészítését, részben tetteleg megkezdését s reméljük nincs távol az idő, midőn nem lesz birodalmunkban egy néptöredék sem, mely egész mértékben ne élvezhetné az alkotmányos jogokat.

Sajnálattunkat kell kifejeznünk, hogy a választási törvény szabatosítása, a fővárosok rendezése nem következhetett be, valamint kormányunk által előterjesztett több más közhaznu törvényjavaslat nem voltszentésitünk elé terjeszthető, minthogy az országgyűlés végszakában a képviselőház tanácskozási szabályai mellett lehetővé vált a tárgyalásokat sikertelenné tenni. A jövő országgyűlés feladata leend ki-pótolni e mulasztásokat és gondoskodni az alkotmányos tárgyalások sikerének biztosításáról. A trónbeszéd végre constatálja, hogy a külhatalmakkal jelenleg fenálló jó viszony bizalommal engedi remélni, hogy a béke áldásai közt megkezdett nagy munkát nem sokára az egybehívandó országgyűlés tovább fogja fejleszthetni, a hazasze-

retet és a trón iránti örökölt hűség volt kutfeje az elért údvös eredményeknek s lesz jövőben is kiapadhatlan forrása a nemzet boldogulásának, ezzel jelen országgyűlés utolsó ülésszakát berekesztettnek nyilvánítjuk.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, ápril 16-án.

— **Negyedéves t. előfizetőinket kérjük, hogy megrendeléseiket lapunkra — a legelőbb posta-utalványokkal — mielőbb szíveskedjenek megtenni, nehogy a példányok küldésében fenakadás vagy zavar történjék.**

— **Ő felsége, alföldi útjára vonatkozólag következőket olvassuk az „U. L.”-ban.** A király Lónyai, Kerkapoly, Szilágyi, Toth, Wencsem és Tisza miniszterek kíséretében fog leutazni az elárasztott vidékekre, május 8-án megérintendi Aradot, innen délelőtt a mezőhegyesi állammintelep megtekintésére megy, hol az előre utazott Szilágyi miniszter fogadja, innen ebéd után egész kíséretével másnap reggelig Mezőhegyesen fog időzni, hol e célra 38 szoba tartatik készen.

— **A kolozsvári Deák-párt 46-as bizottsága ma délután gyűlést tart.**

— **Felszólítás, a torna-vivoda-egylet részvényeseihez.** A folyó évi ápril hó 7-én tartott közgyűlés határozatánál fogva a kolozsvári torna-vivoda egylet részvényeinek befizetése jelen év május hó 1-én kezdetté veszi A 100 frtos részvényből most egyelőre csak 80 frt fizetendő be, egyszerűre, vagy havi 10 frtos részletekben. A május 1-én egyszerű befizetett részvény után, a befizetés napjára következő hó elejétől 5%, 1873 január 1-től kezdve pedig, az egyszerűre s havi részletekben egészen befizetett részvény után 6% fog fizettni, s ezenkívül a részvényesek osztalékban is részesülnek. A kibocsátott aláírási ivre tett aláírások folytán tisztelettel felkértem a részvényes urak, miszerint részvényeiket egyszerűre vagy havi részletekben jövő hó 1-én ideiglenesen megvásárolt pénztárnok tekintetes Korbul Bogdán urnál a zálogház épületében befizetni szíveskedjenek, ki is a befizetett összegeket, a részvények kiállításáig elismervénnyel nyugtázní fogja. A kolozsvári torna-vivoda-egylet id. bizottságának 1872 ápril hó 12-n tartott üléséből. Pál Sándor, elnök. Móricz István, jegyző.

— **A kolozs-monostori m. kir. gazd. tanintézetben a nyári félévi előadások f. hó 8-án vették kezdetüket.** A georgikai felolvasásoknak a vizsgák miatt megszakadt sorát dr. Haller Károly nyitá meg e hó 14-én.

— **A helybeli dalkör jövő hó első napjaiban megint dalestélyt rendezend.** Az előkészületek már szorgalmasan folynak erre; a műsor érdekös s a tagok különösen Geneé Richard „Chinai serenad” című férfi kardalától várnak babérokat. Az estély hír szerint, a gr. Nemes féle kertben leend.

— **Gyertyánfy Istvántól, a sz.-kereszturi állami tanítóképezde igazgató tanártól 7 ives fizetést jelent meg a következő cím alatt:** „Jelentés a sz.-kereszturi áll. tanítóképezde első (1870—1) tanévéről. Ezzel kapcsolatosan Emlékirat, a m. kir. áll. tanítóképezdek reformja ügyében a sz.-kereszturi képezde egy éves múltjából merített tapasztalatok nyomán. A képezdi növendékek segélyegyletének és önképzőztársulatának javára. Pest. 1872. Aigner Lajosnál. Ára 60 kr. A jelentésből kiemeljük, hogy e képezdeben működik 9 tanító, az egy éves rendkívüli tanfolyamot járta 20 a rendes tanfolyam első osztályát 42 növendék, rendkívüli hallgató pedig volt 5 és így összesen 67. Állami ösztöndíjas volt 51; 30 ingyen oktatásban, 21 ösztöndíjban részesült. Az intézet melletti gyakorló iskola tanulói száma 71. E jelentésből, mely azonban szintén igen talpraesett megjegyzéseket tartalmaz, sokkal fontosabb a füzet második része, az emlékirat, melyben a buzgó igazgató-tanár több rendbeli reformjavaslattal lép föl az ilyszerű képezdekre nézve. Egyáltalán úgy látszik, hogy Gyertyánfy valódi lelkesedéssel tölti be hivatalát s nem kételkedünk, hogy a minster a szakavatott javaslatokat méltó figyelembe fogja részesíteni. A reform-javaslatok vonatkoznak a tanári személyzetre, s különösen az igazgató-nak óhajtt szélesebb hatáskört s közvetlen összeköttetést a minsteriummal. Birálat alá veszi továbbá a tantervet; terjedelmesen indokolja a növendékek együttlakásának szükségét; hozzászól a tansz rek, a vizsgálatok, a szűnőidő kérdéséhez s indítványait oly talpraesett indoklásokkal kíséri, hogy a siker aligha fog elmaradni. Ajánljuk is e, különben is jótékony célra szánt füzetet az illetők figyelmébe.

— **Gerecsné asszony** tegnap énekelt utoljára színpadunkon, s ma már, mint értesülünk, szezródségi helyére N.-Váradra utazott; s ezzel azt hisszük, hogy nekrológus irhatunk a dalmű felett, mivel az új intendatúrához kötött ebbeli

reményeink a dalmű barátainak minden vára-kozása daczára ugylátszik megfiusul; a hangadó körök operette kultusa a dalmű feláldozását vonta maga után. Miért történt ez így? bizonyára az országosan srgélyezett színházi igazgatóság feleletében nehéz lenne elfogadható mentséget találni. Ha magán igazgató, minden segély nélkül csupán a napi bevételekre szorít-kozva fen tudta tartani és élvezhetővé tenni a dalművet, mennyivel több eszköz állott volna rendelkezésre e tekintetben az igazgatóságnak. A dalműnek várása ugyanis mindig megvan, míg az operette repertoir szegénysége előbb utóbb megbosszulja magát. Erre végnapjait számláló színdényünkéből is hozhatnánk fel példát. Azonban e kérdés már eldőlt s a közel jövő bizonyára egyikünknek igazságot fog szolgáltatni; mi pedig erősen hisszük, hogy nekünk.

— **Közgazdasági rovatunk** a mai táviratok köztvetésében, térszűke miatt a jövő számra maradt.

— **A kolozs-kalotai ref. egyházmegye** az erdélyi reformátusok kerületi közgyűlésére képviselőül megválasztá: Gyarmathy Miklóst, Hankovics Györgyöt, Bodola Dénest és Gilyén Jánost. Ugyane választó kerület néptanító Paal Ferencz, állami tanító-képezdei igazgatót választák képviselőjükkül. Gratulálunk nekik e tapintatos választásért.

— **A pesti ifjusági véderőnek** tegnapelőtt a vérmazon tömérdek közönség jelenlétében tartott hadgyakorlata kitűnően sikerült. Az érdekes szemlén a koronaherczeg is jelen volt kit megjelenésekor a közönség harsogó éljennel fogadott.

— **Az észak-amerikai követ** mr. Jay huzamosabb időre Pestre érkezett.

— **Brassó vidékén** nem igen szeretik a katonaságot, minek igen eclatans bizonyítéka, hogy Hétfaluban 191 hadköteles közül csak tizenkettő jelent meg a sorozásra. Egész családok elköltöztek az ujoncosok idejére, azt hívnén, hogy az assistentiára kirendelt katonaság majd visszavonul s aztán szent a békeség.

— **Két idegen nyelvű hirlap** mutatóvázszámát vették. Egyik a Tygodnik Polski, a Magyarországon lakó lengyelek hetilapja; La Gazette des Etrangers, mely hetenként kétszer jelenik meg Bécsben.

— **A „Magyar Polgár”** a kormány-párti „félsz.”-ről cikket közöl. Engedje meg nekünk a Polgár, hogy féltük a hazát attól a veszélyes politiktól, melyet odaát üznek, s melylyel úgy látszik, Ghyeczy Kálmán is jól lakott már.

— **Egy bostoni jósnő** lapok útján hirdeti magát, hogy bárkinek megmondja jövőjét, ki egy fűrt küld hozzá hajából. Egy tréfás agglegény el is küldé a bajfűrt leveleében, mely alá „Miss” Marie Browat irt. A választ csakugyan megkapta a beküldött díjért és pedig a következő szavakban: „Öt még ez évben elveszi egy vasuti konduktor, kinek öt egészséges gyermeket fog ajándékozni, de a hatodik gyermek-ágy életébe fog kerülni.” Ez is eltalálta, mint — a Borszemjankó szerint — Jokai a sarva között a

— **Sutter J. A.** a californiai aranybányák felfedezője, most a Lancaster County-beli Linzben lakik. Sutter jelenleg 66 éves, a podagra valóságos nyomorékká tévé s ahoz földhöz ragadt szegény. A californiai törvényhozás azonban pártfogása alá vette s öt éven át bavi 250 dollár kegypenzt rendelt számára. Sic transit gloria mundi.

— **Nem csak Sutter-re** illik e példaszó. A londoni Morning Post egyik közelebbi száma a következő hirdetést közli: „Napoleon Bonaparte Péter herczeg neje, tisztelettel jeleníti Anglia m-gas uraságának és tisztelet közönségének, hogy raktárát „for superior and distinnue dress making” (magyarul: szabóműhelyér) megújította. A legújabb minták és divatekék ek Parisból. Számos látogatásért esd. Bond Street 67.”

— **Köszönet nyilvánítás** Közelebb elhalt nóm az első magyar általános biztosító társaságnál 1900 frtra volt biztosítva, mely összeget az emltett társaság a legméltányosabban, lehető gyorsan fizetvén ki, fogadja ezen pontos eljárásáért legőszintébb köszönetemet, Kolozsvárt, 1872 ápril 12-én. Most Ferencz.

— **Helyreigazítás.** Tegnap 14-dik napi hírnk szerint a „Keleti” vasut Nagyvárad-kolozsvári vonal késétt el, pedig a Nagyvárad-kolozsvári „részen a vonat” érkezett későn; kérjük a helyreigazítást.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Ápril 16-án 5%. Metalliques 100 fr 63.50
Kamat —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt.
69 50. 1860. Kölcsön 101.—. Bankrészvény
826 — Hitelintézet részvények 332.75.
London 10 ft. st 110.60. Ezüst 108.25.
Cs. kir. arany 531. Napoleondor 8.83.⁵/₁₀
Urbéri kötvények: Magyarország 81.50.
Törvény 79.—. Erdélyi 77.—. Horvátországi

Felelős szerkesztő Szász Béla.

4-1872

Kolozsvár városi iskolaszék

(153)

(1-3)

Pályázati hirdetés.

A kolozsvári városi **polgári iskolában** az 1872-73-ki tanév kezdetével, a 4-ik rendes osztály megnyílik. Ennek alkalmából a természetiek és a rajz tanítására, a mondott tanév kezdetével, két tanári új állomás rendszeresített, a melyekre ezennel a következő feltételek alatt pályázat nyitattik:

I. **A természetiek tanszékére** megválasztandó rendes tanárnak szorosan vett szaktárgyain (a természettanon, vegytanon és terményrajzon) kívül egy ideig — t. i. az intézet minden osztálya teljes beállításáig — még más tantárgyakat is kellend tanítani. Nevezetesen már az első évben áruismét, közönséges és kereskedelmi földrajzot. Mindezekből azonban hetenként 20 óránál többet tanítani nem köteles.

II. **A rajztanári tanszékre** megválasztandó az intézetnek szintén rendes tanára lesz, a kinek a szabadkézi, mértani és szerkesztményi rajzon kívül egyideig még szépirást is kellend tanítani. Mindezekből azonban hetenként 25 óránál többet adni nem köteles.

A megválasztandók állomásokat **f. évi évi szeptember 1-én** előlagnai kötelesek. Feltételesterüleg megvárja még az iskolaszék, hogy a megválasztott tanár urak állomásokat tanév közben elhagyni nem fogják.

Mind a két tanár évi rendes fizetése 1000 frt o. é. a mely minden öt évi tanítási idő elteltével 100 frttal fog gyarapítani egész addig, a míg az 1500 frt. maximumot eléri. E fizetésen kívül sem szállás, sem szálláspénz nem adatik.

Pályázni akarók felhívattak, hogy pályázati folyamodásukat, az illető szakokban való elméleti és gyakorlati kellő képzettségüket tanúsító okmányokkal felszerelve **folgyó évi június hó 1-ő** napjáig iskolaszéki elnök méltóságos Nagy Péter urhoz Kolozsvárra, bérmentve küldjék be.

Kolozsvártt, 1872 ápril 10-én.

A Kolozsvár városi iskolaszék megbízásából,
Váradi Károly
az iskolaszék jegyzője.

1235. 1872.

(147)

(3-3)

Hirdetmény.

Tordamegye főispánja, br. Kemény György folyó **ápril-hó 25-én déli előtti 9 órakor** Szász-Régenbe tartandó rendkívüli bizottmányi ülésnek összevívását megrendelvé:

A Tordamegyén kívül lakó bizottmányi tagokat a megjelenésre tisztelettel felhívom. Tárgyai lesznek: Törvényczikkek kihirdetése, leiratok, rendeletek, átiratok, indítványok s több keblti ügyek elintézése.

Tordamegye alispánjától.

Tordán, 1872, április 12-kén.

MIKSA ELEK, alispán.

Sz. 1854. 484.

(150)

(2-3)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. Pénzügyminiszterium f. é. marcius 17-ről 12877 sz. alatt kelt rendeletéből bérbe adatnak.

I. a kolozsi k. uradalom kolozsi mezőgazdasági részei, melyek állanak:

- 162¹/₂ hold szántókból
- 339¹/₂ hold rétekből
- 179¹/₂ hold legelőből
- 2¹/₁₀ hold szőlőből
- 15¹/₂ hold terméketlenségéből, kerek számmal tehát 700 hold különféle művelési területekből, hozzá tartozó mezőgazdasági és laképületekkel együtt.

II. ugyanazon uradalom kolozsi koresmárlási joga hozzá tartozó 2 fogadóval és egy mészárszékkal és vágóhíddal.

Mindkét bértárgy hasznbéri kezdete folyó 1872 évi szeptember 1-ő napjára esik.

A mezőgazdasági bérlet hat évre, a koresmárlási jog bérlete ellenben csak három évre állapított meg, oly további megjegyzés mellett, hogy a koresmárlási jog minden évi Szentgyörgy napjától Szentmihály napjáig bezárólag az uradalmat illeti, azon kívül pedig közösen a helység lakóival gyakoroltatik.

Mindkét bértárgy bérbeadására f. é. **június hó 10. reggeli 9 órája** tüzetik ki árverési határnapul oly megjegyzés mellett, hogy addig írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

A szóbeli árverésnél az eddig elért béreredményekhez képest a mezőgazdasági birtokra nézve évi 2000 ft, a koresmajogra nézve pedig évi 1800 ft fog vétetni kikiáltási áru.

Írásbeli ajánlatokhoz az ajánlott bérösszeg 10⁰/₁₀ja csatolandó bánatpénzül, a szóbeli árverésnél ellenben az említett kikiáltási ár 10⁰/₁₀ja adandó át olyannak az árverési bizottmányuak.

Mindkét bértárgy egymástól elkülönítve fog árvereztetni.

Írásbeli ajánlatokban határozottan kijelentendő, hogy a mezőgazdasági bértárgyakat illetőleg mennyi ígértetik egy holdért, s hogy tehát így számítva mennyi ajánltatik az egész mezőgazdasági bértárgyért.

A szóbeli árverés bevégztével ezen felszámítás a legnagyobb ígértet alapján az árverési bizottmány részéről legottan fog kieszközöltetni, és az árverési jegyzőkönyvbe beiktatani.

Írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel látandók el, és megemlitendő bennök, hogy ajánlkozó a feltételeket valamint a bértárgyat ismeri.

A bérbe vevéstől ki vannak zárva hátralékban álló régi bérlők, továbbá kik gondnokság vagy csőd alatt állnak. vagy nyereség vágyból eredő büntényért elítéltettek vagy kereset alatt állnak.

Az összes épületeket tűz ellen biztosítani és időről időre tatarozni, valamint folytonosan jó karban tartani bérlők kötelesek.

Az állami adót és a földterhermentesítési járulékot a kincstár fizeti; minden egyéb a birtok után járó terhek minden leszámtás nélkül a bérlőt terhelik.

Minden bérlet vállalkozó tartozik bérletképességét és kielégítő vagyon állapotát hatósági bizonylat által igazolni.

Ajánlattevők a bánatpénz befizetésével ajánlatuk keretén belül a kincstárnak azonnal lekötelezvék, a kincstár lekötetése ellenben csak a külön szerkesztendő hasznbéri szerződés jóváhagyásával veszi kezdetét.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el, és alhasznbérletnek nincs helye.

A bérbeadási árverés helyt Kolozson fog megtartatni.

Írásbeli ajánlatok az árverés napjáig vagy alóírott k. jószágigazgatóságához, vagy a deési k. gazdasági hivatalhoz adhatók be, hol mind két helyen a hasznbéri feltételek illetőleg szerződési pontozatok is a hivatali órákon belül minden nap betekintheők.

Kolozsvártt, 1872. Ápril 9-én.

A m. k. jószágigazgatóság.

NEM HIVATALOS.**Karvázy Gyulánál Kolozsvártt.**

Videki megrendelések utánvétel küldetnek.

(162)	Hoff János-féle készítmények.	(1-*)
1 üveg Malata só-	— frt. 60 kr.	
6	3 frt. 20 kr.	
1 font " csokoládé I-ma fontja	2 frt. 40 kr.	
1 " " " II-da	1 frt. 60 kr.	
1 csomag malata cukorkák	— frt. 30 kr.	
Használati utasítás ingyen.		
Elismert jószágú Lyoni por „Veritable poudre cosmétique de Lyon” a legártat-		
lanabb szépítő szer a hölgyek részére		
1 kis doboz Lyoni powder	— frt. 60 kr.	
1 nagy	1 frt. 20 kr.	
Valódi Kölni-víz (Otkolon) Farinától Kölnben:		
Valódi Kölni-víz (Otkolon) Farinától Kölnben:		
1 kis üveg otkolon	— frt. 50 kr.	
1 nagy üveg otkolon	1 frt. — kr.	
1 nagy náddal font üveg otkolon	2 frt. 50 kr.	
1 legnagyobb náddal font üveg otkolon	5 frt. — kr.	
Pipere-Glicerín a legfinomabb egy üveg		
Glycerin-szappany, darab	10, 15 és 30 krajczár.	
Glycerin Crème vörös és fehér, egy üveg	— frt. 40 kr.	
A glycerin készítmények a legártatlanabb szépítő szerek.		
Hoff-féle malata szappany finom, darab		
" " illatos malata növény fűdő-szappany, darab	— frt. 25 kr.	
" " malata pipere-szappany, darab	— frt. 60 kr.	
" " hajkenőcs	— frt. 70 kr.	
Borchardt növény-szappany, darab		
Popp-féle száj-víz, üveg	— frt. 42 kr.	
Steier fűdőv	1 frt. 40 kr.	
Pfeffermann fogpor	— frt. 80 kr.	
Koch-féle mellezúkkor, skatulya	1 frt. 20 kr.	
Pagliano sirup valódi, egy üveg	— frt. 42 kr.	
Seehofer-balzsam, egy üveg	1 frt. 20 kr.	
Liebig hús kivonata „Fleisch Extract” egy kis üveg	— frt. 35 kr.	
Egy nagy üveg	1 frt. 20 kr.	
Féreg pusztító-szer, üvegje	2 frt. — kr.	
	20, 40, 50 és 60 kr.	

Minden cikkek valódiak és frissek.

Karvázy Gyulánál Kolozsvártt.

Legujabban megjelentek

és **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvártt kaphatók:

A baloldal törekvése.

Irta Hegedüs Sándor. Ára 40 kr.

A sakkjáték tankönyve.

Elméleti és gyakorlati kalauz a sakkjáték megtanulására kezdők és haladottabbak számára.

Szerző Márki István. Ára 2 frt 50 kr.

Halotti búcsúztatók, alkalom szerint.

Irta Kontra Lajos. Ára 1 frt 40 kr.

Magyar gyógyszerkönyv.

(Pharmacopoea hungarica.) Ára 6 frt.

Gyógyszer-árszabvány,

az 1872. évben kiadott magyar gyógyszerkönyvhez. Ára 50 kr.

Le dernier des Napoléon.

Deuxième édition. Paris 1872.

E nagy feszültséggel várt munkának szerzője eleinte **Kératry** gróf, később **Beust** lett említve. Bár ki legyen is a szerző, rendkívüli talentumot fejt ki az annyira fontos kérdések tárgyalásában, melyek ma, Franciaország jövőjére nézt, az egész világot foglalkoztatják. Leleplezései egy oly egyéniséget árulnak el, ki a Napoléon-féle politika minden változatainál, nevezetesen a szerencsétlen Miksa, mexicói császár tragédiájának inscenizálásánál is élesen szemlélő szerepét a színpalak megett játszta. Ára 3 frt 17 kr.

Alólírtak egész tisztelettel tudomásra hozzák a nagyérdemű földbirtokos és hasznbérlo közönségnek, miszerint három

gőzcseplő-gépük

a felvállalt munkát bevégezték;

ha tehát még valaki ezen gépeket igénybe venni óhajtaná, sziveskedjék eziránt nyilatkozatát alólírtakhoz szóval vagy írásban mentől előbb megtenni.

Tudomásra hozzuk egyszersmint, hogy **kukoriczamorzsoló gépünk** is megérkezett, melylyel a gőzgéphez alkalmazva naponta 800—900 mérőt vagyunk képesek lemorzsoltatni. Ha tehát valaki ezen kukoriczamorzsolót használni akarja, mi a legjutányosabb ár mellett szolgálunk.

Kolozsvártt, április 1-én 1872.

BEREI és MERZA.

(146)

2-3

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Melléklet: Taufer Ferencz Gazdasági magvak árjegyzéke.